

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר

בחוק העונשין מוגדרות מספר עבירות זיוף הנבדלות אחת מרעותה בחומרתן ובעונשים המוטלים בגינן. זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר מייחס לעבריין שימוש במסמך בעוד הוא יודע שהוא מזויף, כאשר מטרת השימוש בו נועדה לקבל באמצעותו "דבר" - קרי הטבה כלכלית או כל הטבה אחרת. עו"ד אסף דוק מפרט במאמר הבא על סוגי עבירות הזיוף השונות, מהי עבירת זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר והעונש בצידה והתייחסות בתי המשפט אליה.

כיצד מגדיר החוק עבירת זיוף

על פי הגדרת החוק, זיוף הוא אחד מן המעשים הבאים:

- שינוי מסמך מתוך כוונה לרמות, ללא סמכות על פי דין, בין אם מדובר במחיקה או הוספת פרטים, תוך ניסיון וכוונה לייצר מצג שווא על פיו שינוי המסמך נעשה בסמכות ועל פי דין.
- הפקת מסמך הנראה כאילו הוא מה שאינו, אשר עשוי להטעות את המביט בו.
- חתימה על מסמך תוך שימוש בשמו של אדם אחר, או בשם פיקטיבי.

מה הגדרת המחוקק למושג "מסמך"?

על פי חוק העונשין, כאשר מדובר בעבירת זיוף מסמך, מסמך הוא תעודה בכתב, או בכל אמצעי וצורה אחרים, אשר יכול לשמש כראייה. בהגדרה זו נכללים:

- מסמכי תיעוד וזיהוי: זיוף תעודת זהות, תעודת סטודנט, דרכון, תעודת קצין/חייל וכן הלאה.
- רישיונות עיסוק ותעודות הסמכה: תעודות אקדמאיות, רישיונות עיסוק במקצועות שונים, תעודת כשרות, רישיון נהיגה, רישיון עסק וכיוצא בזה.
- מסמכים משפטיים: חוזים, צוואות, תצהירים, וכל מסמך משפטי אחר.
- אישורים: אישור משטרתי על הגשת תלונה, אישור רפואי, אישור מחלה, אישור נטריוני וכל אישור רשמי אחר.
- מכתבים.
- מסמכים הקשורים לשימוש ברכב או לבעלות עליו.
- מסמכים בנקאיים.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

□ מסמכים רשמיים.

עבירות זיוף שונות על פי הגדרת חוק העונשין

סעיף 418 לחוק העונשין מגדיר שלוש עבירות שונות בתחום הזיוף, לכל עבירה מדרג ענישה שונה, על פי חומרתה:

□ זיוף ללא נסיבות מחמירות - עבירה מסוג עוון. העונש על זיוף ללא נסיבות מחמירות הוא שנת מאסר.

□ זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר - זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר הוא עבירה מסוג עוון דינה שלוש שנות מאסר.

□ זיוף בנסיבות מחמירות - עבירה מסוג פשע שעונשה חמש שנות מאסר.

כדי למנוע עד כמה שניתן אי סדרים ופגיעה בהליכי מסחר תקינים, סעיף 419 לחוק העונשין דן בעבירת זיוף שמטרתה להשפיע על עסקאות. עבירת זיוף כזו מוגדרת כעבירה מסוג עוון והעונש בגין ביצוע עבירה זו הוא שלוש שנות מאסר.

שימוש במסמך מזויף - סעיף 420 לחוק העונשין

כשמדובר במסמכים מזויפים, בנוסף למזייף המסמך המבצע עבירה, כל מי שעושה שימוש במסמך המזויף נחשב גם כן לעבריין. סעיף 420 לחוק העונשין קובע: **“המגיש או מנפק מסמך מזויף או משתמש בו בדרך אחרת, בודעו שהוא מזויף, דינו כדין מזייף המסמך”**.

עבירת שימוש במסמך מזויף היא עבירה בפני עצמה, המוגדרת על פי סעיף זה. הסיבה בשלה נחוץ לייחד סעיף נפרד בחוק לעבירת שימוש במסמך מזויף היא הצורך לספק למערכת המשפט מענה הולם לעונש עבור מקרים שונים של זיוף על פי חומרתם, כמו לדוגמה:

□ **זיוף ללא עשיית שימוש במסמך המזויף** - מקרה בו אדם מזייף מסמך ללא כוונת רווח מהזיוף, או אף במקרה בו הייתה לכוונה לעשות שימוש עתידי במסמך, אך בסופו של דבר לא התממשה כוונה זו ולא נעשה שימוש במסמך. במקרה כזה, יוטל על המזייף עונש בגין זיוף מסמך ותו לא, על פי סעיף 418 לחוק העונשין.

□ **זיוף ושימוש** - כאשר אדם מזייף מסמך, (או שהוא מבקש מאדם אחר לזייף עבורו את המסמך), ומשתמש בו. במקרה זה, במידה וימצא אשם בביצוע העבירות המיוחסות לו, יוטל על העבריין עונש בגין זיוף מסמך על פי סעיף 418 לחוק העונשין, וכן עונש בגין שימוש במסמך מזויף, על פי סעיף 420 לחוק העונשין.

□ **שימוש ללא זיוף** - כאשר אדם אינו לוקח חלק בזיוף מסמך, אך משתמש במסמך המזויף, בודעו שהוא מזויף, יוטל עליו עונש בגין שימוש במסמך מזויף, על פי סעיף 420 לחוק העונשין.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

עבירות זיוף ייחודיות נוספות

כאמור, קיימות נסיבות שונות בהן עבריינים עושים שימוש במסמכים מזויפים, ובחוק העונשין מוגדרות מספר עבירות זיוף נוספות בנסיבות מיוחדות:

□ **זיוף מסמך על ידי עובד ציבור** - סעיף 421 לחוק העונשין עוסק בזיוף בנסיבות מחמירות של מסמך על ידי עובד ציבור - עבירה שעונשה שלוש שנות מאסר עם אופציה לקנס. במידה והזיוף נעשה על ידי עובד הציבור במטרה לקבל דבר - עונשו חמש שנות מאסר עם אופציה לקנס. אם עובד הציבור קיבל דבר באמצעות המסמך שזויף - עונשו שבע שנות מאסר עם אופציה לקנס.

□ **זיוף דרכון** - עבירה המוגדרת בסעיף 8(א)(1) לחוק הדרכונים תשי"ב - 1952, שעונשה שלושה חודשי מאסר וקנס כספי.

□ **זיוף שטר כסף** - סעיף 462 לחוק העונשין קובע כי מי שמשנה או מזייף שטר כסף בכוונה להונות, מי שמנפק שטר שזויף או שונה הנחזה כשטר כסף, ומי שמייבא, רוכש, מקבל או מחזיק בשטר כסף מזויף בודעו שהשטר מזויף, צפוי לעונש של שבע שנות מאסר.

□ **זיוף בולים ומטבעות** - סעיף 471 לחוק העונשין קובע שבע שנות מאסר בגין עבירת זיוף מטבעות. סעיפים 486 ו 487 לחוק העונשין עוסקים בזיוף בולים.

□ **זיוף מסמכי בעלות, חזקה או שימוש ברכב** - עבירות אלו מוגדרות כעבירות מסוג פשע ודין 5 שנות מאסר.

מה צריכה התביעה להוכיח על מנת להרשיע נאשם בעבירת שימוש במסמך מזויף

על התביעה להוכיח שתי נקודות עיקריות:

□ קודם כל, על התביעה להוכיח שהמסמך המדובר הוא אכן מסמך מזויף. זאת ניתן לעשות באמצעות עד מומחה, כמו למשל גרפולוג. ההגנה מצידה יכולה לנסות לסתור את טענת המומחה באמצעות חוות דעת של מומחה מטעמה, או באמצעות חקירה נגדית.

□ במקרה שהוכח כי המסמך אכן מזויף, יש להוכיח שהנאשם היה מודע לכך שהמסמך מזויף. לא ניתן להרשיע אדם שעשה שימוש במסמך מזויף, אם אותו אדם לא היה מודע לכך שהמסמך מזויף. בנקודה זו קיימת חשיבות רבה לגרסה אותה מוסר הנאשם כבר בחקירה הראשונית במשטרה. משום כך, קיימת חשיבות ונחיצות גבוהה להתייעצות עם עורך דין פלילי מוקדם ככל שניתן ועדיף לעשות זאת בטרם הגיע החשוד לחקירה במשטרה.

18/07/2024

טל' 077-5006206

טל' 052-6885006

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם חשד או אישום בזיוף מסמכים

עבירות זיוף הן עבירות שדין מאסר של מספר שנים, כאשר חומרת העונש משתנה בהתאם לחומרת העבירה. בכל מקרה ובו אתם נחשדים או מואשמים בעבירת זיוף, יש להיעזר בעו"ד פלילי מנוסה שיידע כיצד לנווט בין האפשרויות השונות שהחוק מאפשר לו. החקירה היא השלב הראשון בהליך הפלילי. לפעמים האמת היא פתלתלה ומעורבות האדם אינה כפי שהוא סבור מראש. החוקרים ינסו למשוך אותו במילים, לשכנע אותו על מעורבותו ולאסוף עדויות וראיות. זכור, כל אמירה, תגובה או הודאה בזמן החקירה - גורליים להמשך ההליך הפלילי נגדך. משכך, כל מה שתאמר בחקירתך עשוי לשמש נגדך בבית המשפט, ומה שהיית אמור לציין במהלך החקירה ולא ציינת - **לא תוכל לטעון במועד מאוחר יותר**, שכן ידובר בגרסה כבושה שמשקלה הראייתי נמוך למדי לדעת בתי המשפט.

הדין הפלילי סבוך, מורכב ומאפשר טווח פעולה רחב. כמעט כל אחד מהשלבים בהליך הפלילי יכול להוות שלב יציאה ממנו ולהיפך, מניעת יציאה ממנו. שלב היציאה יכול להיות בגלל הוכחה שאכן לא התבצעה עבירה, אך גם תודות לכשלים בירוקרטיים וביצוע כושל או לא חוקי של אחד מהשלבים שנסקרו לעיל. נוסף כל כך, יש לדעת כי רף ההתייחסות של החוק לסעיפים שונים באותו תחום הן שונות לחלוטין ודבר זה משפיע על העונש המוטל על הנאשם.

היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך הפלילי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירת זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר, הצורך בייעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בהליכים פליליים, לרבות בעבירות זיוף, מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום בגין זיוף מסמך בכוונה לקבל דבר - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.